

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbata

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarchie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru streinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archiducesane Sibiu, strada Măcelarilor 47.
Correspondențele sânt a se adresa la
Redacțiunea „Telegraful Român”, strada Măcelarilor Nr. 20.
Epistole nefrancate se refuză. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de tre. or.
15 cr. rēadul cu litere garmond — și timbru de 30 cr.
pentru fie-care publicare.

Sibiia, 27 Octobere.

Călătoria dlui Lahovari, ministrul român de esterne la Viena a fost interpretată de întrăgă presa monarchiei ca un semn bun pentru reînceperea negoțierilor întrerupte acum 3 ani în cauza convențiunei comerciale. Noi la rēndul nostru nu am putut decât să ne exprimăm bucuria noastră, vedēnd, că din ambe părțile se fac încercări serioase pentru o apropiere între aceste două state vecine, și dacă avem totuși unele nedumeriri în respectul acesta, acele sunt de a se căută în amēnarea, ce se observă în această cestiune atât de importantă.

Ca patrioți adevērați am fi dorit ca și România și Ungaria să se înțelgă mai bine, căci încât e pentru Austria ea nu a făcut nici odată greutate, ci ca o țēră per eminentiam industrială a suferit daune însemnate și a trebuit să se uite, cum și fac drum și piața sigură productele industriale ale Germaniei și Franciei fără de a le pute impedecă.

Aderenții sistemului protecționist au venit la convingere, că industria nu se pōte creā peste nopțe, ci spre scopul acesta trebuie timp mai îndelungat și capitale însemnate.

Tōte favorurile făcute stabilimentelor industriale, înlesnirea transportului pe căile ferate, eliberarea de dare pe ani, protegerea din partea statului nu au fost de ajuns ca România să pōtă deveni în poziție de a și acoperi trebuințele ei industriale fără să aibă necesitate a le importă de aiea și încă acum după tariful autonom, ce a intrat în vigore, cu prețuri îndoite și întreite.

Acēsta pōte merge un an, pōte merge doi, până magazinele mai sunt pline de mărfuri aduse din anii trecuți, îndată ce însă acele se gatā, consumenții au drept să fie nemulțamiți, au dreptul de reclam și așa se nasce o ferbere și o nemulțamire dela o margine a țērei până la cealaltă.

Pedecile, ce se pun în mod măestrit produse lor străine, le simte busunariul românilor destul de tare și nu pōte fi împecat cu atari mēsuri luate în pripă, ori chiar făcute cu scop de a stōrce unele favoruri dela statul nostru, care în urma urmelor după cum faptele dovedesc, tot e în stare se susțină încă lupta pre terenul economic mai cu succes ca și România.

Ce ne face și împinge însă pe noi să ne ocupăm cu tot deadinsul de acēsta cestiune este poporul din Transilvania dela mērginime, care sub durata rēsboiului vamal a dat înapoi materialmente, i s'a îngreunat modul de trai și e silit să emigreze de aici în lipsa isvōrelor de câștig

Cine se nu scie, că poporul dela mērginime a trăit din venitele, ce și-a scuit face mai mult din România ca din țēra noastră?

Cine nu scie omeni, cari cu bani câștigați în România au plătit aici dările și au ținut familiile și și-au implinit și datorințele față de biserică, scōlă și comună.

Și dacă privim acum la acei omeni, cari alergau ca furnicile din o țēră în altă, dacă privim la femeile, cari țēsiau tot felul de pânzături, cari aflau bună piață în România, cum stau ađi cu lacrimi în ochi și se uită la rēsboiele cele părăsite am trebui să ne avem nici un simț față de poporul nostru, dacă nu am întreveni pe calea presei, ca convențiunea să se încheie în interesul ambelor state cât mai curēnd

Se deschid vāmile, se deschide drumul fie-cărui om muncitoriu de a lucră cu ticnă și cu plăcere și de a începe negoțul cu România cu tot felul de articuli, cari ađi trec acolo din Sērbia, din Rusia, Germania și Francia.

Dorințele agrarilor de a se scumpi vitele și cerealele nu s'au implinit, miseria în loc să scadă în Ungaria crește și se sporeșce, industria ér este pusă în cătuși de cătră industria austriacă și grație legăturii de comuniune vamală cu Austria, noi n'avem mare încredere nici în reușita fabricilor de zăhar, și dovada cea mai bună ne servesc fabricile dela Șopron și Cluș, pe cari statul le-a cumpērat și transformat în penitenciare.

Așa se esplică, că începe a se face propagandă pentru încheea convențiunei, chiar și în țiare ca „Egyettértés”, așa se esplică și versiunea căministrul Baross că are se plece în curēnd la București.

Noi din parte ne dorim ca să vedem cestiunea delegată în o formă, care să fie de folos ambelor părți, și șicanele se încete cât mai curēnd și aici și acolo, căci nici România nici Ungaria nu stau așa briliant în cele economice, ca să se pōtă susține singure pe mult timp.

Revista politică.

Proiectul pentru lista civilă a casei domnitōre înaintat spre desbatere dietei din Budapesta, s'a votat cu o majoritate covērșitōre.

Cu tōte că obiectul a fost de natură delicată, deōre-ce e vorba de persōna Maj. Sale monarchului și a casei Sale, totuși a provocat o discuțiune furtunosă în șirul deputaților independenți.

Partidul independent a cerut condițiuni hotărîte cu privire la personagiul curții, a făcut apel la

drepturile națiunei și ale statului ungar, nefiind mulțamit cu personagiul, care compune curtea domnitōre. În aceea și mēsura în care se află personagiul austriac și preste tot german la curtea imperială să se afle și personagiul ungar, dacă Ungaria contribuie tocmai atât pentru cheltuelile listei civile, precāt contribuie și Cislaitania

Opoziția moderată a observat o tactică mai bună, ea nu s'a aliat de astădată la vederile independenților, ci a dat dovadă de o ținută dēmnă.

Tot așa s'a prezentat opoziția moderată și cu privire la proiectul dlui Irányi de a se pune ministrul honveğimei sub acasă. Insuși conducătorul acestui partid a făcut moțiunea, carea a prezentat-o clubului seu și în care a accentuat, că deși ministrul Fejérváry n'a respectat legea, totuși nefiind timpul oportun, nu află de cuviință a se alătură la proiectul lui Irányi și e prin urmare contra lui.

Dl Tisza a trebuit să suferă și acum insultele radicalilor, cari l'au întimpinat cu strigăte și sberături de „Hoch”, când s'a sculat să combată motivele leaderului radicalilor.

Motivele, cu care acesta și a prezentat proiectul sunt, că stēgul casei domnitōre nu este „negru-galbin” ci „roșu alb”, și aceste colori sunt interdise a se folosi în oficiu în Ungaria. Statul ungar stimōză corōna și e gata a se sacrifică în fața pericolului, n'are însă nici un motiv de a stimă stēgul „negru-galbin”, căci el însemnăză apēsarea din trecut și sub el s'au omorit martirii dela Arad. E, rușine a amări „națiunea”, căci vor veni timpuri, în care va fi necesară o însuflețire adevērată și în cari pe Ungaria nu o va pute însufleți fără vorba magiară. Punēdu-se la vot a fost rēspins dela ordinea țilei cu 243 contra 70 voturi.

Parlamentul austriac se va conchemă pe ția de 3 Decembre. Se vor prezentă spre desbatere numai proiectul de buget, proiectul pentru lista civilă și o listă pentru sume pe sēma nenorociților, cari au suferit pagube prin vērșările de apă și prin foc.

Preste câteva țile se vor deschide în România camerele și cabinetul încă nu e reconstruit. Dl Lascăr Catargiu a cerut regelui disolvarea camerilor și acēsta cestiune s'a desbătut și în ultimul consiliu de ministri ținut sub președinția regelui. După ultimele informațiuni regele nu e de loc aplicat a se disolvă camerele înainte de deschidere. Încercările ce le au făcut unii membrii ai lateralilor a ajunge în ministeriu au fost zădărnice, tot așa se opun greutăți pentru a luā portofoliul de iustiție un verneșcan. Opoziția provine mai ales din partea ministrilor Manu și Lahovari, cari au fost și în ministeriul iunimist.

FOIȚA.

Cuvinte sufletesci

(Urmare.)

Cercetēză cu o voință serioasă și nici odată nu va fi în zadar.

*

În timp de pace adună puteri pentru timpuri viforōse.

*

Norii pot acoperi sōrele, dar nu l pot nimici.

*

Învățā în fie care ții prin vorbirea altora a tăcē.

*

Unde afii pāmēt roditoriu, samēnă ceva bun în el.

*

Ține-ți consciința curată, — și vei avē un rađim puternic al vieții, care nu ții va lipsi nici odată, vei avea pe āngerul mângāitoriu, care nu te va părăsi nici odată și vei avē un isvor de bucurie, care nu-ți va secā nici odată.

*

Norocul estern este întēplătōriu, — dar fericirea internă și o face fie care însuși.

*

Cel ce voesce numai binele pentru-că este bine, numai acela este de tot bun. Cel ce este prea bun, nu face decât numai bine, — vorba ca și fapta lui este bună, tăcerea lui mai bună ca și vorbirea sa.

*

De tot bun esti numai atunci, când te silești a deveni și mai bun, nu desprețuesci binele și nu invidiezi pe cel mai bun ca țile.

*

Fă-ți din lucru plăcere și odichna ții va fi voluptate.

*

Fă curēnd ceea-ce poți face, — nu întârđia a face încă astăđi ceea-ce ai să faci.

*

Nu te prinde de un fir de pēr! — dacă pērul să rupe, unde ai să căđi?

*

Mulțamesce pentru ori ce dar, — și el ții se va preface în binecuvēntare.

*

Nu numi lucru mic, ceea ce are ca urmare o sōrte eternă.

*

Pe ține te cultivā mereu și fără întrerupere! inima ta să fie în fie-care sēră mai curată, mai vie, mai sinceră și mai nobilă!

*

Lucrul cel mai greu și mai neapērat de lipsă este armonia, concordia, consecența, uniformitatea principiilor, a sensurilor și a purtării. Numai acēstă uniformitate dă liniste, țarie, mulțamire cu sine și perfecțiune internă.

*

Ceea ce nu vine din adēncul inimei, nu străbate în fundul inimei și nu ne facemai vioi, mai spirituali, înlăuntru mai nobili, — aceea nu este pentru noi, aceea îndată-ce murim, dispere pentru tot-deauna.

*

Dă onōre cuvenită adevērului și virtuții sub ori-ce formă și s'ar prezentă, iubesce ce este bun la inimicul teu, uresce la amicul teu ceea ce este rēu, aparā inocența contra calumniei; nu linguși pe nimenea, mai puțin pe lingușitoriu și pe batjocoritoriu fin; caută societatea celor mai înțelepți, însoțirea cu cei de bună credință și amicitia celor mai nobili.

*

Raza din sōre numai din sōre pōte porni.

*

Iubesce pe cel iubitoriu fidel și cu căldură, — darā nu îndumneđei pe nici unul.

*

Nici o plăcere nu este mai mare, de cât a face bine în tăcere.

*

*

Foile din România înregistră, că țera e plină de spioni ruși, precum a fost pe timpul iconarilor. Acești spioni ar fi ofițeri din armata rusă și studiază bine toate terenurile. Ei umblă în haine țărănești și cumpără cose vechi dela țărani, pe cari le plătesc foarte bine. Sub masca acesta agită și provoacă tot deodată și nemulțămire în țărani.

E vorba în Franca de unirea tuturor republicanilor spre a forma un singur partid puternic și acesta idee apare aproape realizată. Spre scopul acesta s'au întrunit toți deputații noi aleși și au hotărât a nu se mai desbina și alătură la alte partide decât la majoritatea, ce o a avut camera. Dacă le va succede acesta, atunci se va realiza o idee, care a fost nutrită de mult, dar care n'a putut fi realizată din cauza greutăților, ce le opuniau monarchistii.

Cu un partid puternic în lăuntru guvernul va impune și în afară și politica Franței va fi apărută cu totă gravitatea, ce trebuie să i se dea. Acesta pare a fi principalul motiv, care a contribuit ca lucrurile să se accelereze în timpul din urmă și să se realizeze formarea partidului.

Correspondențe particulare

ale „Telegrafului Român“.

Brașov, 23 Octombrie 1889. În colonele „Telegrafului Român“ s'a discutat cesiunea învățătorilor ambulanti, și după motivele aduse pro și contra este evident, că învățătorii ambulanti sunt în organismul nostru bisericesc scolaru o instituțiune, ce trebuie să fie de tot excepțională, reclamată de împregiurări extreme.

Pentru-ca să fac mai evidentă nepracticabilitatea acestei instituțiuni să o demonstrez prin cazul concret.

În tractul Târnavei inferioare s'a publicat un concurs pentru un post de învățătoriu ambulanti — Nr. 104 al „Tel. Rom.“ pentru comunele Botez, Heria și Fărău cu salariu anual de 625 fl., și anume în Botez cu 225 fl., Heria cu 250 fl. și Fărău cu 150 fl. Concursul e cu termen de 15 zile. S'au mai publicat atari concurse dar nu cu un așa salariu în tractul Dobrei, etc. Mi-am pus întrebarea, ore să fie posibil vre-un progres, când învățătoriu va avea să colinde în 3 comune și să țină școala tot numai la a 3-a zi. Răspunsul nu poate să fie decât negativ și ță pentru-ce.

Anul scolaru pe sate ține de comun 8 luni. Să punem cazul, că în 1 Octombrie a început prelegerile regulat și se finesc cu 31 Maiu în comunele mai jos amintite.

În anul scolaru 1889/90 în cele 8 luni de școlă — 240 zile — sunt serbători și Dumineci 50 zile, pe lângă acestea adaugă după normativ între semestre 5 zile, 3 la Crăciun, 6 la Paști, 3 la Rusaliu, 2 la Boboteză și vei avea 69 zile de ferii, cari subtrase din 240, rămân zile de școlă 171.

Din aceste 171 zile se vine în cazul nostru concret numai câte 57 zile de școlă în o comună din cele trei. Va să dăcă pentru 57 zile de școlă comuna Botez are să plătească 225 fl. Ei dară ce progres se va pute face? Dacă școala s'ar ține în continuu 57 zile atunci da, s'ar pute progresă; însă necasul e, că elevul începătoriu va vedea pe învățătoriu tot a treia zi, și ceea-ce i se va propune în ziua primă tot va uită până în ziua a treia. Progres nu se va pute face.

Unde învățătoriu ambulanti e numai la 2 comune, acolo se vin câte 85 zile de școlă pentru o comună.

Ță dar un motiv destul de plausibil pentru-ce să fim în contra posturilor de învățătoriu ambulanti, pentru-că numai progres nu vor aduce în școle.

Unde rămân apoi considerațiunile pedagogice, după cari cel puțin odată în fie care zi trebuie să se ocupe învățătoriu cu fie-care elev.

Comunicațiunea preste țărnă e grea. Învățătoriu va fi un pelerin de categoria lui Eremia eremitul.

Strapația ce va avea să o facă respectivul învățătoriu în fie care zi va fi atât de obositoare, încât nu va avea plăcere să se mai ocupe și cu studiul. Mi se va răspunde însă: ce ai să faci? Nu se capătă învățătoriu nici cum. Atunci la tot cazul e mai consult a însărcina pre parochul local cu postul de învățătoriu provisoriu și la tot cazul va face mai mare progres decât un învățătoriu ambulanti.

Aceste neajunsuri și alte multe, ce a-și pute aduce, trebuie să ne deschidă ochii, și să ne luăm refugiu nici la un cas la învățătorii ambulanti. Sunt cel mai binevenit privilegii, pentru contrarii nostri spre a ne închide școlile noastre confesionale.

Ei bine. Dar cum să ajutăm cauza, fiind-că nu se capătă învățătoriu calificați?

Eată unele espediente și anume:

a) Unde nici decum nu se capătă un individ calificat, să se aplice provisoriu în cazul extrem parochul local, căruia să i-se impună ex offo postul de învățătoriu.

b) Sunt o mulțime de tineri cu trei patru cl. gimnasiale, cari în lipsă de mijloce, au părăsit școala, acestia încă s'ar pute aplică provisoriu.

c) Sunt unii tineri absoluți de 4 clase gimnasiale, cari competeză la seminarul Andreian, dar ne având putință a solvi taca, nu pot să studieze; pentru-ce să nu se ajute acești tineri, aplicându i ca învățătorii provisorii? astfelu se procede în dieceșă Aradului.

d) Când se aplică învățătoriu din necesitate s'ar pute să se ia o pârțică din salariu, cu care să se înființeze fondul scolaru spre a ne fi de ajutoriu pe venitoriu, și să mărim salariul învățătoriuului.

e) Ar fi timpul ca în acele tracte, unde e mare lipsă de învățătoriu, sinodul pșesc, prin repartițiune pe comune să formeze stipendii din cari se crească anume învățătoriu pentru tractul respectiv, să ne ajutăm noi înșine. Cel mai serac tract ar pute face cel puțin un stipendiu anual de 60 fl. v. a.

Aliquis.

Cultul divin în biserica veche creștină.

(Urmare.)

După aceste se cântau psalmii, cari formând o parte principală a cultului dăesc aveau menițiunea de a escită inimile omenesci spre încântări dăesci și ceresci. Acesta s'a usuat deja din vechime, în pruncia bisericeii creștinesci, precum vorbesce despre acesta pe larg ap. Pavel așa, că chiar Pliniu (ep. 97) în raportul seu despre creștinii cătră împăratul Traian dăce: „acesta au fost partea principală a cultului lor dăesc, că se adunau de dimineță, cântând la olaltă cântări sacre spre onărea lui Dăeu și a lui Christos“. Aceste cântări erau s'au efluse nemijlocit din evlavia lor înflăcărată, cari ca atari să țineau ca inspirațiuni dăesci, ori că erau cântări mai nainte compuse, cari sau erau școle din scriptură, ori erau invențiunile lor proprii (Tertullian, ap. c. 39). Căci era atunci în us de a compune aproape fie-care creștin cărturariu o cântare în onărea Domnului Christos și de a o cânta aceea în adunărele publice, de cari (cântări) aflăm nenumărate în ritualele noastre cântându-se și atunci și acum în butul opririi lor prin canonul 59 al sinodului

paos și recreare, fă întâiu lucrul cel mai greu; — și apoi ce-l ușor îți va pără întru nimic.

Dacă nu poți face lucruri mari, fă cele mici bine și vei fi recompensat.

Fii fidel față cu tine însuși, așa vei putea fi fi del și cătră amicul teu.

Iubirea de ordine conduce la severa iubire a dreptății, iubirea dreptății conduce pe o mie de căii la adevăr. Ordine, dreptate, adevăr, voi din cel bun faceți pe cel mai bun.

Cine se cunoșce pe sine este sever față de sine, blând cu cel slab și nu judecă bucuroș pe cel rău.

Bunătatea inimii învinge adesea și pe cei mai neîmpăcați inamici. Fii bun de inimă și nu te teme apoi de cei răi.

Cel ce nu voese să progreseze, nu se ia în serios pe sine însuși.

Ceea ce lumea nu ți-a dat, lumea nu ți-o poate lua.

Același pahar, ce l'ai bătut nu l mai beai.

(Va urmă.)

local din Laodicea. Acest sinod prin canonul 17 a ordonat „Nu să cuvina a se cită în biserică psalmi neîntrerupt unul după altul, ca să nu se răcescă evlavia creștinilor, ci după un interval“; pentru-că — după interpretarea lui Balsamon și Aristen — poporul să nu se disgeste de an cult dăesc îndelungat prin cetiri atât de vaste, de unde a urmat obiceiul de a cânta alternativ, așa că o partidă răspunde celeilalte partide; care obicei — după Teodoret ist. bis. II. c. 25. — a fost introdus mai întâiu de Flavian și Diodor în biserică din Antiochia pe timpul lui Constantin cel mare, dar din Șaguna, ist. bis. I. §. 105 după Pliniu cartea X ep. 77 se vede, că acela a existat deja cu două vécari înainte. Tot în înțelesul cest din urmă dăce și istoricul bis. Socrate (născ. 380), că Ignatie (purtașul de Dăeu), care a murit sub Traian, l'ar fi introdus după o viziune a sa, în care ss. ângeri cântau s. Treimi cântări și psalmi în mod alternativ în urma căreia îndată a introdus el obiceiul acesta în biserică sa, de unde apoi s'a estins la toate bisericile.

„Când cetitoriu — dăce Iustin Martirul, apolog. 2. — era gata cu cetitul, atunci conducătoriu (pontificantele) adunării ținea o predică în forma unei învățături și admonițiuni, ca să urmeze lucrurilor mărețe, cari le aușiră ei acumă“. Căci într'adevăr predicile n'au fost atunci altceva decât parte interpretări a unor pasage din s. scriptură cetite în adunare, parte admonițiuni cătră popor, ca să urmeze cu cuviință învățăturilor cuprinse în aeele. De aceea de comun să și făceau acele predică asupra capitulilor, cari s'au cetit mai pe urmă, fiind-că aceste totdeauna erau poporului mai viu în memorie și așa se putea mai cu efect tractă. Precum aducea ocașiunea cu sine, erau predicile acuși mai multe, acuși mai puține. Uneori la o singură adunare erau două si trei, din cari cea dintăiu o ținea presbiterul, după care urma a episcopilor, precum acesta espres se afirmă în constituțiunile apostolesci II. c. 57 prin următoarele cuvinte: „Atunci (adeacă după cetirea s. evanghelii) trebuie presbiterii să admonieze poporul și anume pe rând unul după altul, nu toți deodată; după ei avea să începă episcopii, dacă afa acesta cel mai mare de bine“.

Așa se purtau ei nu numai înainte de amădi, ci și după amădi (cel puțin în Dumineci și serbători), când se ținea cultul public dăesc. Chrisostm (om. 16) vorbind despre serviciul dăesc de după amădi laudă pe aceia, cari după amădi merg la biserică, și de cari de multe ori erau mai mulți ca înainte de amădi „În loc — dăce el — ca după amădi să dormă, ascultau mai bucuroș explicarea legilor bisericesci. În loc ca să facă neguțătorii sau să lucre și să vorbescă lucruri frivole, mai bine conveniau cu frații, petrecându-se unii cu alții cu citate din profeți etc.“

Dar fie fost ținute predică cât de multe, în totdeauna era popor de ajuns, care cu grămada algera la aeele ca la nisece ospețe și nutriminte spirituale. „Noi convenim — dăce Tertullian ap. c. 39. — ca se aușim s. scriptură așa precum ni se propune, pentru-ca prin acesta să fim la timp ori admoniați ori pedepsiți. Căci prin astfelu de adunări sfințe într'adevăr numai ne întărim în credința noastră, în dreptăm speranța noastră, sigiliăm încrederea noastră și ne îmbărbătam spre mai bună ascultare de mandatele sfințe.“ Nazianzanul (or. 22) ne spune așiderea despre numărul cel mare de popor, de toate seceșele și rangurile, cari veniau în biserică sa din Constantinopol: „că erau serăci și bogăți, nobili și nenobili, învățați și neînvățați, regenți și supuși, soldați și cetățeni, cari toți cu o inimă se adunau plini de dorință, de a învăța și a cunoșce lucrurile dăesci“.

Tot acesta ne spune și Chrisostm (om. 56) despre biserică din Antiochia, că-și lasau toate lucrurile pe pace acasă, mergând la biserică spre a ascultă cuvântul dăesc. El dăce, că face unui oraș o onăre mai mare, eând are locuitori evlavioși și religioși, decât când are suburbii vaste și cetățeni cu căși pompoșe și odăi pline de lăuce. Și în alt loc (om. 4 asupra Isaiei) dăce el, că cea mai mare mângăere a aflat el în oficiul seu atunci, când a veșut mulțimea adunată cu bucurie și cu evlavie în biserică... acesta — dăce mai departe — a fost causa, că orașul lor (Antiochia) așa de tare a prosperat, magistratul așa de distins și oficiul primariului așa de respectat. Bisericile de aci erau indeseuite pe popor însetat după cuvântul lui Dăeu; ba orașul acesta pentru rēvna sa religioasă este a se preferi față de Roma însăși.

După cetirea s. evanghelii și respective după predică, se începea rugăciunea asupra catechumenilor, penitenților (celor ce se pocăiesc) și demonisaților, după-cum pretindea starea și împregiurările lor. Îndată-ce se săvârșia rugăciunea asupra fie-căruia dintre acestia, eșiau în ordine din biserică afară așa precum cerea starea lor: mai nainte catechumenii, apoi penitenții, precum acesta a fost prescrip prin canonul 19 a sinodului local din Laodicea. Deci îndată-ce s'a ajuns cu serviciul dăesc aci, eșiau aceia, cari se aflau sub botez și sub disciplina penitenții, adeacă cărora nu le era permis a se apropiă de masa Domnului — strigând diaconul cu glas înalt: cei cătră luminare eșii! sau pe cum se dăcea în biserică latină: *Ite, missa est!* În considerarea acesta să numia serviciul dăesc dela început până la acest loc: *missa catechumenorum*, missa catechumenilor, ță ceea ce să ținea după acesta *missa fidelium*, missa credincioșilor, fiind-că la acesta participau numai credincioșii. De aceea și obvine această numire așa de des la scriitorii vechi bisericesci; deși firesce că cu timpul încetând disciplina catechumenilor, numirea acesta, care s'a edat părții dintăiu a serviciului divin, a dispărut cu totul, numindu-se serviciul întreg liturgie. Dar revenind la cele mai de nainte... după ce eșiră catechumenii, atunci se începea s. eucharistie a Domnu-

Nu culege fructul, până ce nu este deplin copt.

Așteptarea se cuvina înțeleptului, — economul așteptă recolta.

Când voesci tu a sămăna, — dacă nu pe timpul sămănatului?

Ferice de cel ce se dedă a fi leal în cele mai mici afaceri, care în toate se arată bun, binevoitoriu și inteligent și a căruia scop este a se înobilită prin toate pe sine însuși.

Dorul de perfecțiune nobilitază neîncetat su fletul.

Fapte isvorite din iubire curată nu le regretă inima nici odată.

Înbunătășce mereu internul, — și apoi se va amelioră și esteriorul.

Rămăi linistit și cumpătat și în gustarea binelui.

Caută adevărul mai întâiu, fă apoi adevărul plăcut; implinesce-ți întâiu datoria, apoi caută re-

lui, la care participau numai credincioșii; aceștia se rugau pentru toți oamenii de toate rangurile și stările, se sărutau unii cu alții cu sărutarea iubirei și a păcii (canon. 19 laodicean), se rugau la consacrare s. encharistii, primiau atunci elementele sacramentale, își puneau jertfa înainte, și făceau și alte lucruri, despre cari însă aci eu nu voi tracta, fiindcă toate aceste astăzi s'a regulat altcum după ritualele noastre (vezi Șaguna, ist. bis. I. §. 68). (Va urma).

Discursul

regelui Carol din România, rostit la aniversarea a 25-a a universității din București.

„Monitoriul oficial” publică discursul regelui Carol ce l-a rostit cu ocaziunea aniversării a 25 a a universității din București. El e de cuprinsul următoriu:

Am ascultat cu un viu interes discursurile d vós- tre și sunt cu deosebire măguit de cuvintele, ce le spuneți. Ve multămesc asemenea călduros pentru simțemintele, ce Ne arătați în numele corpului profesoral, care, — sunt sigur, — va luá totdeauna ca țintă crescerea tinerelor generații în respectul legilor și instituțiilor, ce țera în deplina sa libertate și le a dat. Una din aceste instituții este și universitatea, care implinesce astăzi 25 de ani de viață. Și traiul ei n'a fost sterp; densa a pregătit împreună cu sora sa delá Iași o generație de bărbați ce slujesc statului cu pricepere, érá tronului cu credință, și pe care în deseale Mele călătorii îi întâlnesc prin toate unghiurile țării.

Sunt dar fericit a presidá această impunătoare sèrbătoare scolastică și mândru, că în timpul domniei Mele, universitatea a crescut și s'a mărit cu două facultăți, cea de medicină și de teologie, una pentru alinaarea suferințelor trupului, cealaltă pentru înălțarea sufletului.

Dorința de a învăța s'a intipărit așa de adânc în mintea poporului, încât toate scólele ce s'au înființat nu ajung să potolésca setea de a învăța carte, ceace dovedesce avântul puternic, pe care țara românescă l-a luat în acest din urmă pãtrariu de secol. Prin urmare chemarea profesorilor este tot așa de frumoasă ca și de folositoare, căci densii sunt meniți a sădi simțeminte curate și patriotice în inima tinerimei, pregătindu o astfelu ca din sinul ei să nască noi propovăduitori ai învățământului.

Universitățile noastre nu sunt numai ale României; ele pot deveni prin renumele lor un focar de lumină al unei mari părți a răsăritului, aruncând rađa binefăcătoare departe preste hotare și atrăgând astfel un număr însemnat de tineri din alte țeri, care vor simți trebuința a se instruí.

Cât pentru Mine voi fi pururea sprijinitorul cel mai statornic al universității și am nesdruncinata încredințare, că nepotul meu, încăldít de cele mai arđtore simțeminte patriotice, când va presidá sèrbătorea pentru împlinirea a 50 de ani din viața ai acestui însemnat aședémént, — adecă sèrbătorea n unții de aur, făcutu între luminii revărsate de universitate și culturală are să fie tot așa de sus pus, cât și viitorul scumpei nóstre patrii.

Varietăți.

* (Pãrechia imperială germană.) După mai multe momente plăcute, ce le a petrecut párechia imperială în Constantinopol, a pãrăsit acest oraș istoric în pompa și cu solemnitatea cu care a fost primită. Spretele Herbert Bismarck și împèratul german se va întâlni éráși cu monarcul nostru la Insbruck. Pentru acoperirea spuselor, ce le a avut guvernul din Stambul cu primirea și petrecerea împèratului Wilhelm s'a contractat un împrumut de 2 ¹/₂ milioane.

* (Despăgubirea regaliilor.) Despăgubirea dreptului de regalii va costá pe guvern 219 milioane și jumătate fl.

* (Regele Milan.) Scirile cari anunțau reînțorcerea ex-regelui Milan la Bèlgrad, se adeveresc. Ex regele a sosit încă alaltăieri în Viena de unde se ascéptá în tot momentul să sosésca în capitala Sèrbiei. Petrecerea regelui va fi însă scurtă. Insuși regele s'a esprimat, că nu va stá în Bèlgrad mai mult de 3—4 zile. Motivele ce l'au îndemnat a se reînțorca încă nu sunt cunoscute.

* (Amplificarea universității din Cernăuți.) Buvovnicia vor serbá în curând deschiderea unei noi facultăți la universitatea din Cernăuți. E vorba de a se înființa și facultatea de medicină, și lucrările preparative se fac cu mare activitate. Bugetul de spese e statorit și puterile didactice încă nu lipsesc. Prin înființarea acestei facultăți în metropola Bucovinei se realizésca o dorință scumpă și de mult așteptată a bucovinenilor. În special tinerii

români, cari în lipsa mijloecelor materiale nu puteau cerceta universitățile străine vor afla un mare sprijin.

* (Universitatea din București.) Cu ocaziunea aniversării de 25 ani a înființării universității din București (1864) rectorul universității, dl Orăscu a arătat în discursul ce l'a rostit numărul studenților, cari au cercetat universitatea. La drepturi au fost înscriși 1338, la științe 732, la litere 435, la medicină 1190.

* (Monument.) În 3 l. c. n. s'a desvélit cu mare însuflețire un monument la Simeria (Piski) în amintire luptei din revoluția dela 1848.

* (Bustul lui Eminescu.) Tinerul sculptor Marinescu, carele s'a apucat să facá bustul nemuritorului poet Eminescu și a mai terminat lucrarea. Bustul lucrat în teracota séméná mult cu poetul și e de 2 ori mai mare ca mărimea naturală. Societățile străine de diletanți au dat mai multe representații în favorul monumentului lui Eminescu.

* (Difteria.) Acest morb epidemic bántue în comuna Telciu (cot. Solnoc-Dobâca). Medicul cercual s'a mutat în comună, dar toate silințele îi sunt zadarnice. Preste două sute de vieți tinere a secerat, așa că e temere, că o generațiune întrégă va fi nimicită.

* (Necrolog.) Ioan Petru preot-capelan gr. orientul ca soț, Elena, Victoria, Elisabeta, Octavia și Maria ca fii anunța trecerea din viață a scumpei soții și mame, Rafila Petru, care după un morb îndelungat și-a dat sufletul în m. n. Creatorului Luni dimiungă în 4 Novemb. st. n. între orele 4 și 5 în al 34 lea an al etății și al 17-lea al fericitei căsătorii.

Rémășițele pãméntesci se vor aședá în cimitierul comun Mercuri în 6 l. c. la 10 ore antemeridiene, la care ceremonie se invitá toate rudeniile, amicii și cunoșții.

Ibănesti, 4 Novembre st. n., 1889.

* (Procedura verbală.) Ministrul de instrucție, dl Desideriu Szilágyi, va aterne un proiect de lege încă în sesiunea actuală, conform căruia se va introduce procedura verbală la toate judecatoriile cercuale, ér ca tor de apelațiune în locul ta blei regesci va fi tribunalul.

* Apelul lui „Emke” cătră comitate de a se votá un arunc pe séma acestei reuniuni s'a luat în desbatere și în adunarea comitatensă a comit. Solnoc-Dobâca, dar fiind că comitatul și are fondul se cultural, care se folosesc tot spre acelea și scopuri ca și Kulturregyletul, adunarea comitatensă n'a aflat oportun a mai încărcá locuitorii cu dări nòue. Foile „patriotice” sunt măhnite foc de această hotărire „nepatriotică.”

* (Românii macedoneni.) Fóia oficială din Saraievo „Sarajewski List” scria în zilele trecute sub titlul — Iz Macedonije — următoarele: Dușmânia între grecii și românii în Macedonia este deja așa de mare, încât adeseori se atacá unii pe alți cu arma în mână.

Causa acestei dușmării sunt certele, cari deja esistá de lung timp între ambele naționalități și anume în cestiunile bisericesci și scolare.

Înaintea de călătoria româno Macedoniară împreună cu profesorul Gr. Ghica și cu cavazii lor furá greu atacați de greci înarmați.

Îndată se iscase o luptă sângeroasă și fără îndoelă ar fi rémas morți pe loc A. Margarit și Gr. Ghica, dacă nu li-ar fi venit într'ajutoriu nisce români călători. În asta luptă desperată, care a durat ¼ de oră au rémas morți un țăran român precum și cavazul Nuza, pecând numiților profesori abia li-a succes a și scăpá viața prin fugă.

* (Tèrgul de tómná din Arad.) În zilele trecute s'a ținut tèrgul de tómná al Aradului. Atât tèrgul de vite cât și tèrgul liber au fost bine cercetate. Vitele au fost frumoșe și s'au vëndut cu prețuri bune. S'au vëndut apoi o mulțime de legumi, póme, rachiú de prune în cantități considerabile.

* (Podul peste Dunăre.) Lucrările privitoare la construcțiunea podului peste Dunăre fiind aprópe terminate, s'a dispus ca licitația dárei în antreprisă a acelei construcțiuni se fie publicată pentru ziua de 3 Ianuarie 1890. Peste câte-va zile va apăre în „Monitoriul oficial” condițiunile ținerii licitațiunii; scrie „Românul”.

* (O statistică a scólelor europene.) Germania cu 43 milioane locuitori are 60.000 scóle cu 6 milioane scolarilor, 700 locuitori se vin la o scóla, 7 locuitori la 1 scolar, 1 scóla are cam 100 scolar. Franca cu 37 milioane locuitori are 71.000 scóle cu 5 milioane de scolar. Spania cu 17 milioane locuitori are 29.000 scóle cu 2 milioane scolar. Anglia cu 34 milioane are 58.000 scóle cu 3 milioane de scolar. Austro-Ungaria cu 37 milioane locuitori are 29.000 scóle cu 3 milioane scolar. Italia

cu 23 milioane locuitori are 47.000 scóle cu 2 milioane scolar. Rusia cu 74 milioane locuitori are 32.000 scóle.

* (Relațiunile dintre italieni și francesi.) Relațiunile dintre italieni și francesi nu s'au îmbunătățit nici acum, cu toate că foile francesi se au în urmă au comentat într'un mod destul de amical discursul ce dl Crispi ce l'a ținut la Palermo, Discuția animată și aprópe dușmánosă continuá încă între presele celor două state. Italienii sunt supèrați cu deosebire pentru că Franca nu s'au învoit ca Italia să aibá protectoratul asupra Abisinei.

* (Culesul viilor pe Tèrnave.) Culesul viilor pe Tèrnave s'a terminat. Resultatul se aștepta să fie cu mult mai bun. În urma ploilor din tómná strugurii au dat însă mult înderát, astfelu, că în ceea ce privește cantitatea s'ar puté dice, că recolta abia e de mijloc. În ce privescu calitatea variazá între 13—17 gradé. De altcum mustul se cautá tare și se plătesce vadera cu 80—1 fl. de 20 cr.

Bibliografie.

Domnul Vasile Petri anunța drept răspuns la întrebările, ce i se adreséză, că, mai având puține esemplare complete din „Scóla Româna” tomul I, II și IV (tomul II e epuizat), ér din „Scóla practică” toate carturile, reduce prețul la câte 1 fl. plus 10 cr. porto de fie-care tom. Tóte 7 tomurile la olaltă costá 7 fl. plus 50 cr. porto și recomándare. (Mai înainte au costat aceste 7 tomuri 25 fl.) Cum se scie, foile aceste sunt un tesaur de tractate pedagogice și lecțiuni practice. Comandele sunt a se adresá la autor în Náséud (Naszód), unde se mai aflá: „Legea de pensie” (Naszód) pentru învățământul poporal din Ungaria împreună cu ordinațiunile ministeriale publicate în urmă. Esemplariul 30 cr.

„Plan de învățământ pentru scólele poporale nemagiare,” în înțelesul artic. de lege XXXVIII din 1868 și XVIII din 1879. Edat în urma ordinațiunei ministrului r. u. de culte și instrucțiune publică din 29 Iunie 1879 Nr. 17,284. Esemplariul 20 cr.

„Plan de lecțiuni” pentru scóle elementare românesce, întocmit pe treișeci de sèptémâni, de V. Petri. Un esemplariu 25 cr.

Folosul lucrului de mână în scóla poporală.

(Încheere.)

Se póte ca aceste afirmațiuni să le pará unora ca un ce de puțin avantajiu, ba chiar o ocupațiune dejositoare, dicénd, că cu împletitura ráchitei se ocupá mai cu sémá némul faraonilor, și că obiectele de paie se pot cãpétá cu un preț bagatel. Noi însă, când vorbim de împletirea ráchitei etc. în scóla, nu înțelegem obiecte pregătite după dibácia faraonilor, ci obiecte pregătite cu artă, pre-cum se pregătesc la alte popóre, cari stau pe un grad de cultură mai superioar decát noi, și cari pentru mulți este ocupațiunea principală spre câștigarea celor nesare pentru traiu.

Omul este dedat a contá numai la folosul pipăibil, însă și adeseori folosul, care nu cugetám este însoit adeseori mai mare. S'a observat la copii, că obiectele acelea ce le pot ei efeptuá prin esercitarea mânilor lor, le causéză ocupațiune fòrte plăcută.

Mercurea și Sâmbăta după améđi, când este timp de recreațiune, cu ce se ocupá copiii de scóla, decât umbra pe stradă alergând în drépta și în stânga decát de nunci pe footas, rumpéndu și încãlțámintea și vestmintele și causându și adeseori bóle, nu ar fi mai bine ca în timpul acela să se ocupe cu lucrul de mână la scóla? ceea-ce le-ar cauza ocupațiune plăcută, ar avé folos, câștig și ar fi teriți dela comiterea altor fapte necuvincioșe și periculóse.

Pedagogia prescrie ca spre a nu se obosi scolarii să se facá cât mai desă variațiune în propunerea diferitelor obiecte de învățământ. Astfelu în clasele mai superioare se usitezá după fie care oră de prelegere eliberarea scolarilor pe 10—15 minute afară spre recreare în curtea scólei. Și cum se recrează? Alérgá în drépta și în stânga, ba de multe ori la jucăriile lor comit și alte fapte rele, dacă învățătorul nu va fi deapurierea cu veghere asupra lor. N'ar fi mai bine ca după mișcarea și alergarea de cel mult 5 minute, carea încă este de lipsă pentru întărirea corpului, dar tot deodată și suficientă de ore-ce alegând preste măsură causéză bóla, să se facá deprindându și înțelegându la lucrul de mână, fóllositóre și totdeodată plăcute pentru copii? Am dis, că oopii ești din scóla poporală cei mai mulți vor întreprinde ocupațiunea părinților lor. S'a observat adeseori, că unii copii sunt nătângi și neindemnáatici la lucru, și această provine de acolo, că nu au avut desvoltage omnilaterale conform principilor pedagogice, mână lor a fost esercitată numai

cu péna și creonul, și a ramas delicată, pe-când dacă în scôla s'ar fi propus și lucrul de mână, mâ-nile lor ar fi esercitate și gata a efeptuî ori și ce feliu de lucru dur sau fin, curat sau murdaru după împregiurări, căci economul de pământ adeseori tre-bue să lucre și cu obiecte mai murdare, de ce apoi se curăță prin mijlocirea apei, carea are menirea a spălă ori și ce murdărie.

Nu mai puțin folos ar aduce lucrul de mână plantat generațiunei tinere în scôla poporală, celor adulți, bă chiar și celor căsătoriți.

Cu ce petrec țeranii noștrii timpul cel lung al ernei după-ce încetă economia de câmp?

Au nu-i veți pre unii, că demineta după ce și-au îngritit de vite, ies la răspântiile stradelor, acolo se întâlnesc mai mulți, și adese ori nu vorbesc des-pre ocupațiunea lor economică, carea pe atunci se află în letargie, ci clevetesc și defaimă pre cutare s'au cutare și adesea ca să le trecă de urit merg la crâsmă, acolo încep la beutura vinarsului, tot nu-mai ca să le trecă de urit, apoi după-ce s'au ane-țit puținel detăria cea veninôasă a vinarsului încep la sfești, bătai etc.; care adeseori sunt isvorul traiu-lui rêu în familie. Prin astfelu de purcederi, cari le putem numi păcate, țeranul sau agronomul nu are numai o pagubă ci mai multe, căci pelângă aceea, că perde timpul în nelucrare, el mai cheltuesce și parale, ceea-ce nu contribuie la înmulțirea averei sale ci la ruinaea ei, căci știut este, că în familia aceea unde se încuibă odată patima beției, numai este ticnă, căci omul în beție face nebunie. Venind din crâsmă acasă amețit de vinars și nęcăjit de sfada escată între el și consoți, mulți mai vin și cu pre-județe scâlciate despre familie și soția sa, și apoi femeia, care de dimineta până s'era este ocupată cu lucru casnic, ba de multe ori este silită a face chiar și lucrul bărbatului, pe-când acela petrece în crîsmă, nu pôte ca să nu arunce o vorbă ca dojană, ceea-ce cu dreptul o ar și merită, și etă, că sfadă e gata după sfadă urmază bătai, traiu rêu în familie și în multe casuri chiar și desbinarea și ruinaea totală a familiei.

Economul de pământ deprins cu lucrul de mână încă în scôla poporală, nu se va gândi că cu ce să petrecă timpul ernei și sările cele lungi, când nu

pôte fi vorba de economie, el nu va avé lipsă ca de urit să iasă la răspândii ca să casce gura la vorbe de nimica, nici nu va merge în crîsmă ca să și ri-sipe și parale sau să facă datorie la jidanul, ci în-chis între păreții casei sale, și în cercul familiei sale își va află ocupațiunea plăcută, petrecând timpul liber cu pregătirea de diferite obiecte din nuiele, papură, trestie, pipirig, paie etc., cari deși nu-i ofer un câstig tocmai briliant, totuși considerând că tot-odată l'au reținut dela alte neplăcerii, și spese ba pôte chiar dela ruinaea familiei sale, am puté dice că-i ofer venit forte mare, mai vèrtos avènd în ve-dere, că tot materialul necesar, el nu trebuie să l cumpere cu bani, ci tòmna după ce și a adunat fruc-tele de pe câmp și a încetat economia de câmp, pôte merge să și l adune însuși, costându-l numai puțină ostenelă.

În modul acesta poporeni noștrii încă din co-pilărie ar deveni ômeni laborioși și iubitori de muncă și de ostenelă; ar urî lenevirea și petrecerea prin crîsmă, care este isvorul sărăciei la o mare parte din popor, ar duce o viață linistită și mulțamită în cer-cul familiei sale, avènd totodată și un isvor de ve-nit în decursul ernei, când țeranii noștrii la sate nu câstigă aprôpe nimica; ar contribui atât érna cât și vara la înmulțirea averei sale, ar deveni membrii morali și folositori atât patriei, cât națiunei lor.

Reasumând cele amintite până aci, cred că fie-care dintre cei preșenți se pôte convinge despre folosul neprețuibil, ce l'ar aduce introducerea lucrului de mână în scôla poporală, și eu ca unul, carele deja de 10 ani me ocup ca învățatoriu cu educarea tineri-meii, nu pot decât să recomand introducerea acestui ram de industrie cu toată căldura, și cred, că fie care membru al reuniunei nôstre învățatoresci con-simte cu mine, când afirm cu toată tãria: că lucrul de mână din considerare la poporul nostru scăpêtat și lipsit de mijlôce materiale, avènd în vedere avan-tagiul cel promite; pentru scôla nôstră poporală este tot așa de necesar ca și ori care alt obiect de învățămênt.

Sighișóra, în 20 August, v. 1899.

I. Muntean,
învățatoriu dirig.

Bursa de Viena și Pesta.

Din 5 Novembre 1889

	Viena	B.-pesta
Renta de aur ung. de 6%	—	—
Galbin	5.65	5.65
Napoleon	9.45	9.45
100 marce nemțesci	58.25	58.30
London (poliță pe trei luni)	118.75	119—

Nr. 374

[221] 3-3

CONCURS.

Spre ocuparea postului de paroch în parochia Merchiașa, protopopiatul Cohalmului, se escrie concurs cu termin de 30 de zile delaprima pu-blicare.

Emolumentele împreunate cu acestpost sunt:

- a) dela 100 familii de fie-carefamilie o ferdelă veche de bucate de mâncare, computate în bani fl. 100.—
- b) dela 45 familii neorustici dela fie care familie câte 50 cr, computate preste tot fl. 22.50
- c) porțiune canonică în mărime de 9 jugere dintre cari 3 de fên, și 6 jugere de arat, aduce un venitanual fl. 150.—
- d) venitul dela umblarea cu crucea la Bobotéză computat în bani fl. 25.—
- e) Venitul anual delacnunui și în-gropăciuni fl. 30.—
- f) lemne de foc în valôre de fl. 30.—
- g) casă parochială, șură și grașduri de pëtră, cele din urmă sunt noută și în stare forte bună;
- h) venitul anual dela patrafir fl. 50.—
- i) Sare în valôre de fl. 10.—

Suma fl. 418—

Doritorii de a ocupă acest post au a substerne până la terminul sus arêtat concursule lor instruite conform prescrieslor regulamentului pentru întregi-rea parochiilor la oficiul protopresbiteral subscris.

Cohalm, 29 August, 1889

Oficiul protopopesc greco-rêsăriten al Cohalmului în conțelegere cu comi tetul parochial concernent.

Nicolau D. Mircea,
protopo.p

Tabela zonelor pentru căile ferate din Transilvania și giur.

Zona	Prețurile pentru trenuri accelerate:			Zona	Prețurile pentru trenuri de persoane:																																																										
	Clasa				Clasa																																																										
	I.	II.	III.		I.	II.	III.																																																								
I. fl. —.60, —.50, —.30	II. " 1.20, 1.—, —.60	III. " 1.80, 1.50, —.90	IV. " 2.40, 2.—, 1.20	V. " 3.—, 2.50, 1.50	VI. " 3.60, 3.—, 1.80	VII. " 4.20, 3.50, 2.10	VIII. fl. 4.80, 4.—, 2.40	IX. " 5.40, 4.50, 2.70	X. " 6.—, 5.—, 3.—	XI. " 6.60, 5.50, 3.30	XII. " 7.20, 6.—, 3.60	XIII. " 8.40, 6.50, 4.20	XIV. " 9.60, 7.—, 4.80																																																		
Vințul de jos	Arad	Blaș	Huedin	Bistrița	Brașov	Deeș	Deva	Elisabetopol	Feldióra	Alba-Iulia	Hațeg	Homorod-Cohalm	Cluș	Murêș-Oșorheiu	Mediaș	Aiud	Sibiu	Oradea-mare	Petroșeni	Simeria (Piski)	Predeal	Püspök-Ladány	Sighișóra	Gherla	Reghinul-săsesc	Orêstie	Odorheiu-l-sécuesc	Turda	Teiuș	Hunedóra	Ocna-Sibiului	Vințul - de - jos	Arad	Blaș	Huedin	Bistrița	Brașov	Deeș	Deva	Elisabetopole	Feldióra	Alba-Iulia	Hațeg	Homorod-Cohalm	Cluș	Murêș-Oșorheiu	Mediaș	Aiud	Sibiu	Oradea-mare	Petroșeni	Simeria (Piski)	Predeal	Püspök-Ladány	Sighișóra	Gherla	Reghinul-săsesc	Orêstie	Odorheiu-l-sécuesc	Turda	Teiuș	Hunedóra	Ocna-Sibiului

Tariful de bagagiu pentru fie-care singuratic pachet inclusive tacsă de manipulație:

	Zona I—III.	Zona IV—VI	Zona VII—XIV.
1— 50 chilogr. se plătesce	fl. —.25	fl. —.50	fl. 1.—
51—100 " " "	" —.50	" 1.—	" 2.—
101 și mai mult " " "	" 1.—	" 2.—	" 4.—

Lădi mai mari pachetate neguțatoresce nu se primesc spre transportare ca bagagiu.